מהדורה למורה – גחלת

- מטרה: הבנת הקטע "גחלת" (מאמר הגות), זיהוי לשון ציורית, פרשנות וכתיבה רפלקטיבית: "המסע שלי פנימה".
- זמן מומלץ: 35 דקות
- מסלול: רגיל · חט״ב (ז׳–ט׳)
- הפעילות באתר: https://masa-pnima-horef.sites.tab.bot/p13.html

הנחיות להפעלה

- רעיון מרכזי: גם כשנדמה שהאש כבתה, נשארת בנו גחלת; בעדינות ובסבלנות אפשר להחיות אותה. מומלץ להקריא את הקטע בקול לפני העבודה.
- תזכורת עדינה: בדף זה אין תשובות נכונות או לא נכונות על הרגשות שלנו. שיתוף הוא תמיד מרצון. אם עולה משהו כבד – אפשר לפנות למבוגר או למבוגרת שסומכים עליהם.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	ב – האש חוזרת לחיים
	2	א – למדורה שכבתה
	3	א – לחזור לעצמנו בצעדים קטנים
	4	גחלים – חתיכות עץ אדומות וזוהרות ששומרות על חום.
	5	שיחה עם מישהו שאוהב אותנו, שיר אהוב, הליכה אחרי הגשם, מעשה טוב, שינה ומנוחה.
חלק ב׳	1	לא נכון – הן שומרות על חום שעות ארוכות.
	2	נכון
	3	לא נכון – זה עלול לכבות אותה – צריך ענף אחר ענף.
חלק ג׳	1	התלהבות, שמחה וסקרנות – הכוח והחשק הפנימי.
	2	זה עלול לכבות אותה; גם אנחנו צריכים לחזור לכוחות בהדרגה, בצעדים קטנים.
חלק ד׳	1	דימוי – אדם עייף מושווה למדורה כבויה.
	2	דימוי – מצב רוח עצוב מושווה לשמיים אפורים.
	3	מטאפורה – השמחה מתוארת כגחלת – בלי מילת דימוי.
חלק ה׳	1	בחירה + הוספה + נימוק.
חלק ו׳	—	תוכן אישי ורלוונטי, מבנה (פתיחה–אמצע–סיום), שימוש באמצעי ציורי אחד לפחות, לשון תקינה.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

גחלת – דף תרגול

גחלת

מי שישב פעם ליד מדורה יודע שאחרי שהלהבות נעלמות, לא הכול נגמר. מתחת לאפר נשארות גחלים – חתיכות עץ אדומות וזוהרות, ששומרות על חום שעות ארוכות. מספיקה נשיפה קטנה או ענף יבש, והאש חוזרת לחיים.

יש ימים שבהם אנחנו מרגישים כמו מדורה שכבתה. אין לנו כוח, אין לנו חשק, והכול נראה אפור כמו שמי החורף. בימים כאלה קל לחשוב שהאש שלנו נעלמה – ההתלהבות, השמחה, הסקרנות.

אבל אולי היא רק הפכה לגחלת. היא עדיין שם, מתחת לאפר, חמה ושקטה. צריך רק לדעת איך לשמור עליה ואיך לנשוף עליה בעדינות.

מה יכולה להיות ה"נשיפה" שלנו? שיחה עם מישהו שאוהב אותנו. שיר אהוב. הליכה קצרה בחוץ אחרי הגשם, כשהאוויר נקי. מעשה טוב קטן למען מישהו אחר. או פשוט שינה טובה ומנוחה.

חשוב לזכור: גחלת לא צריכה שנשפוך עליה הרבה עצים בבת אחת. אם נעשה זאת, היא עלולה לכבות. היא צריכה סבלנות – ענף אחר ענף. כך גם אנחנו: לא חייבים לחזור לעצמנו ביום אחד. מספיק צעד קטן היום, ועוד אחד מחר.

ובינתיים, מותר לנוח ליד הגחלת וליהנות מהחום השקט שלה.

חלק א׳ – איתור והבנה

הקיפו את התשובה הנכונה, וענו במשפט שלם.

1. מה קורה כשנושפים בעדינות על גחלת?

(א) היא נכבית (ב) האש חוזרת לחיים (ג) היא הופכת לאבן

2. למה משווה הקטע אדם עייף וחסר כוח?

(א) למדורה שכבתה (ב) לשמש (ג) לנהר

3. מה הקטע מציע?

(א) לחזור לעצמנו בצעדים קטנים (ב) לעשות הכול בבת אחת (ג) לא לנוח לעולם

4. מה נשאר מתחת לאפר אחרי שהלהבות נעלמות?

_____

5. מנו שלוש "נשיפות" שמוצעות בקטע.

_____

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✓ במשבצת המתאימה. אם המשפט לא נכון – תקנו אותו בעל־פה או בשורה מתחת.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	גחלים שומרות על חום רק דקה אחת.	◯	◯
2	לפי הקטע, שינה טובה יכולה להיות "נשיפה".	◯	◯
3	כדאי לשפוך הרבה עצים על גחלת בבת אחת.	◯	◯

חלק ג׳ – פרשנות

ענו בשניים–שלושה משפטים. הביאו ראיה מהקטע.

1. מה מייצגת "האש" אצל אדם, לפי הקטע?

2. מדוע אסור לשפוך הרבה עצים על גחלת בבת אחת? מה זה אומר עלינו?

חלק ד׳ – לשון ציורית

לכל ביטוי כתבו את סוג האמצעי (דימוי / מטאפורה / האנשה / ניגוד / חזרה) ומה הוא מוסיף לקטע.

#	הביטוי	סוג האמצעי	מה הוא מוסיף?
1	אנחנו מרגישים כמו מדורה שכבתה		
2	אפור כמו שמי החורף		
3	אולי היא רק הפכה לגחלת		

חלק ה׳ – הערכה

הביעו עמדה ונמקו.

1. איזו "נשיפה" עובדת הכי טוב בשבילכם? האם חסרה ברשימה נשיפה חשובה? הוסיפו ונמקו.

חלק ו' – המסע שלי פנימה ✍️

כתבו על הגחלת שלכם: מה בוער בכם בשקט, ומה עוזר לכם "לנשוף" עליה כשהכוח נחלש.

- כתבו 6–10 שורות.
- השתמשו לפחות בדימוי אחד או בהאנשה אחת.
- אין צורך לשתף – הכתיבה שלכם.

🎟️ כרטיס יציאה

משפט אחד מהקטע שאני לוקח/ת איתי:

מילה אחת שמתארת איך הרגשתי בקריאה: